

מחלקה למדעי המחשב

30/04/24 כ"ב בניסן תשפ"ד

09 : 10 – 12 : 10

אלגברה ליניארית 1 למדמ"ח

מועד א'

מרצים: ד"ר ירמיהו מילר, ד"ר מרינה ברשדסקי, ד"ר זהבית צבי.

תשפ"ד סמסטר א'

השאלון מכיל 11 עמודים (כולל עמוד זה וכולל דף נוסחאות).

בהצלחה!

הנחיות למדור בחינות שאלוני בחינה

• לשאלון הבחינה יש לצרף מחברת.

• ניתן להשתמש במחשבון מדעי לא גרפי עם צג קטן.

חומר עזר

• דפי נוסחאות של הקורס (7 עמודים בפורמט A4), מצורפים לשאלון.

אחר / הערות יש לענות על השאלות באופן הבא:

• יש לנמק היטב כל שלב של פתרון. תשובה ללא הסבר וללא נימוק, אפילו נכונה, לא תתקבל.

• יש לפתור 4 מתוך 5 השאלות הבאות. משקל כל שאלה 25 נקודות.

• סדר התשובות אינו משנה, אך יש לרשום ליד כל תשובה את מספרה.

• הסבר היטב את מהלך הפתרון.

• יש לציין את השאלות שעניתם עליהן בתחילת המחברת.

שאלה 1 (25 נקודות)

במרחב $\mathbb{R}^{2 \times 2}$ נתונים הווקטורים הבאים:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 1 & 3 \\ k-3 & 2 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 1 & k \\ 1 & -2k+8 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ k^2-1 & k^2-3 \end{pmatrix},$$

(א) (5 נקודות) לאילו ערכי הפרמטר k הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל?

(ב) (5 נקודות) לאילו ערכי הפרמטר k הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ פורשת את $\mathbb{R}^{2 \times 2}$?

הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית :

(ג) (5 נקודות)

תהינה $A, B, C \in \mathbb{F}^{n \times n}$ ו- $A, B, C \neq 0_{n \times n}$ כאשר $0_{n \times n}$ מטריצה האפס של $\mathbb{F}^{n \times n}$.
אם $AB = AC$ אז $B = C$.

נתונה הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3\}$ של ווקטורים במרחב ווקטורי $\mathbb{R}^3$.
הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית את הטענות הבאות:

(ד) (5 נקודות)

אם הווקטורים $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל אז הווקטורים $\{u_1, u_2\}$ בת"ל.

(ה) (5 נקודות)

אם הווקטורים $\{u_1, u_2\}$ בת"ל אז הווקטורים $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל.

שאלה 2 (25 נקודות)

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & -k-4 & 2k-k^2 \\ -2 & k+2 & 6-2k \end{pmatrix}$$

נתונה המטריצה

(א) (10 נקודות) לכל ערך של k מצאו את המימד והבסיס של $\text{col}(A)$.

(ב) (3 נקודות) לכל ערך של k מצאו את המימד של $\text{Nul}(A)$ (אין צורך למצוא את הבסיס).

(ג) (3 נקודות) עבור אילו ערכי k למערכת $AX = 0$ קיים פתרון לא טריוויאלי? נמקו את תשובתכם.

תהינה $A, B, C \in \mathbb{R}^{n \times n}$ מטריצות. הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות:

(ד) (3 נקודות) אם $A^2 - 2A - 3I = 0$ אז A הפיכה.

(ה) (3 נקודות) אם קיים $X \neq 0 \in \mathbb{R}^n$ כך ש- $(AB)X = 0$ אז $|A| = 0$ או $|B| = 0$.

(3 נקודות) אם $AB = AC$ ו- $A \neq 0$ אז $|B| = |C|$.

שאלה 3 (25 נקודות)

נתונים ווקטורים ב- $\mathbb{R}^4$:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ -2 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 6 \\ 3 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 4 - 2a \\ a \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 2 \\ b \\ 2 \\ 4 + b \end{pmatrix}.$$

(א) מצאו את ערכי a עבורם u_3 שייך לפרישה הלינארית של u_1, u_2 .

(ב) עבור כל אחד מערכי a שמצאתם בסעיף א' רשמו את u_3 כצירוף ליניארי של u_1 ו- u_2 .

(ג) מצאו את ערכי a, b עבורם הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ היא בסיס של $\mathbb{R}^4$. נמקו את תשובתכם.

(ד) תהיינה $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$ הוכיחו כי אם A הפיכה ו- $A + B$ הפיכה אז

$$(A + B)^{-1} = A^{-1} - A^{-1}B(A + B)^{-1}.$$

שאלה 4 (25 נקודות)

(א) פתרו את המערכת הבאה מעל $\mathbb{C}$:

$$\begin{aligned} 2iz_1 + 3z_2 &= 2 + i \\ z_1 - iz_2 &= 1 - i. \end{aligned}$$

(ב) נתונה המטריצה $\begin{pmatrix} 1 & 1 \\ a & b \end{pmatrix}$. עבור אילו ערכי הפרמטרים a, b המטריצה הפיכה.

(ג) נתון כי $A^4 + A = 0$ ו- A מטריצה הפיכה מסדר 6×6 . מצאו את $|A|$.

(ד) הוכיחו או הפריכו: אם $A^3 + A = 0$ ו- A מטריצה מסדר 3×3 אז A לא הפיכה.

(ה) יהי V מרחב וקטורי בעל מימד n . נתון ש $u_1, \dots, u_n$ בסיס של V אולם $w \notin \text{span}\{u_2, \dots, u_n\}$. הוכיחו או הפריכו את הטענות הבאות:
 $w \in \text{span}\{u_1\}$

(ו) הקבוצה $\{w, u_2, \dots, u_n\}$ מהווה בסיס ל V .

שאלה 5 (25 נקודות)

תהי $T : \mathbb{R}_{\leq 2}[x] \rightarrow \mathbb{R}^{2 \times 2}$ העתקה לינארית שמוגדרת

$$T(a + bx + cx^2) = \begin{pmatrix} 3a + 2b & 2a + 4b + 10c \\ a + 2b + 5c & 4a + 4b + 5c \end{pmatrix}$$

(א) (5 נקודות) מצאו את הבסיס והמימד של $\text{Im}(T)$.

(ב) (5 נקודות) מצאו את הבסיס והמימד של $\text{ker}(T)$.

(ג) (7 נקודות) יהי

$$B = \{1 + x, x + x^2, 2 - x^2\}$$

בסיס של $\mathbb{R}_{\leq 2}[x]$ והי

$$C = \left\{ \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \right\}$$

בסיס של $\mathbb{R}^{2 \times 2}$. מצאו את המטריצה המייצגת של ההעתקה $[T]_C^B$, לפי הבסיס B והבסיס C .

נניח כי $\{u_1, \dots, u_k\} \in \mathbb{R}^n$ קבוצת ווקטורים בת"ל ונניח ש $A \in \mathbb{R}^{m \times n}$. הוכיחו או הפריכו ע"י דוגמה נגדית:

(ד) (4 נקודות) אם $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל אז גם $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל.

(ה) (4 נקודות) אם $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל אז גם $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

פתרונות

שאלה 1

(א) נשתמש באיזומורפיזם הטבעי לקבלת הווקטורים

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 3 \\ k-3 \\ 2 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ k \\ 1 \\ -2k+8 \end{pmatrix}, \quad u_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ k^2-1 \\ k^2-3 \end{pmatrix}.$$

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 2 & 3 & k & 1 \\ 1 & k-3 & 1 & k^2-1 \\ 4 & 2 & 8-2k & k^2-3 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - 2R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 - R_1 \\ R_4 \rightarrow R_4 - 4R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & k-2 & -1 \\ 0 & k-4 & 0 & k^2-2 \\ 0 & -2 & 4-2k & k^2-7 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow R_3 - (k-4)R_2 \\ R_4 \rightarrow R_4 + 2R_2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & k-2 & -1 \\ 0 & 0 & -(k-4)(k-2) & (k-2)(k+3) \\ 0 & 0 & 0 & (k-3)(k+3) \end{pmatrix}$$

(ב) הקבוצה בת"ל אס"ס $k \neq 2, 4$. (במדורגת המתקבלת יש מוביל בכל עמודה).

(ג) עבור $k \neq 2, 4, 3, -3$ הקבוצה $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ פורשת את $\mathbb{R}^{2 \times 2}$. (במדורגת המתקבלת יש מוביל בכל

שורה). $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, B = \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}, C = \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix}$.

$$AB = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 0 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad AC = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 2 & 0 \\ 1 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

הרי $AB = AC$ אבל $B \neq C$.

(ד) טענה נכונה. נוכיח דרך השלילה:

נניח ש- $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל ו- $\{u_1, u_2\}$.

$\Leftarrow$ קיימים סקלרים t_1, t_2 שלא כולם אפסים כך ש-

$$t_1 u_1 + t_2 u_2 = \bar{0}$$

כאשר $\bar{0} = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$ ווקטור האפס של $\mathbb{R}^3$. נוסיף $0 \cdot u_3$:

$$t_1 u_1 + t_2 u_2 + 0 \cdot u_3 = \bar{0}.$$

ז"א קיים צירוף לינארי של הווקטורים $\{u_1, u_2, u_3\}$ עם מקדמים שלא כולם אפסים שווה לווקטור האפס.
 $\{u_1, u_2, u_3\}$ ת"ל, $\Leftarrow$
 בסתירה לכך ש- $\{u_1, u_2, u_3\}$ בת"ל.

ה) הטענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \quad u_3 = \begin{pmatrix} 2 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}.$$

הרי $\{u_1, u_2\}$ בת"ל ו- $\{u_1, u_2, u_3\}$ ת"ל בגלל ש- $u_3 = 2u_1$.

שאלה 2

א)

$$\begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 1 & -k-4 & 2k-k^2 \\ -2 & k+2 & 6-2k \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow R_2 - R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + 2R_1}} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -k-6 & -k^2+2k-3 \\ 0 & k+6 & 12-2k \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 + R_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 0 & -k-6 & -k^2+2k-3 \\ 0 & 0 & 9-k^2 \end{pmatrix}$$

אם $k = \pm 3$ אז עמודה 1 ועמודה 2 מובילות. לפי זה, עבור $k = 3$ בסיס של $\text{col}(A)$ הינו:

$$B_{\text{col}(A)} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ -k-4 \\ k+2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -7 \\ 5 \end{pmatrix} \right\}$$

ו- $\dim(\text{col}(A)) = 2$.

עבור $k = -3$ בסיס של $\text{col}(A)$ הינו:

$$B_{\text{col}(A)} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ -k-4 \\ k+2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$$

ו- $\dim(\text{col}(A)) = 2$.

אם $k = -6$

אז עמודה 1 ועמודה 3 מובילות. לפי זה, עבור $k = -6$ בסיס של $\text{col}(A)$ הינו:

$$B_{\text{col}(A)} = \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ -2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 3 \\ 2k-k^2 \\ 6-2k \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 3 \\ -24 \\ -6 \end{pmatrix} \right\}$$

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון

ו- $\dim(\text{col}(A)) = 2$

לכל $k \neq \pm 3, 6$ יש A עם 3 עמודות מובילות. כך כל העמודות של A מהוות בסיס של $\text{col}(A)$ ו-
 $\dim(\text{col}(A)) = 3$

ב) משפט הדרגה: $\dim(\text{col}(A)) + \dim(\text{nul}(A)) = n = 3$. לכן עבור $k = \pm 3$:

$$2 + \dim(\text{nul}(A)) = 3 \Rightarrow \dim(\text{nul}(A)) = 1.$$

עבור $k = -6$:

$$2 + \dim(\text{nul}(A)) = 3 \Rightarrow \dim(\text{nul}(A)) = 1.$$

עבור $k \neq \pm 3, 6$: עבור $k = \pm 3$:

$$3 + \dim(\text{nul}(A)) = 3 \Rightarrow \dim(\text{nul}(A)) = 0.$$

ג) נניח כי A מטריצה ריבועית. למערכת $AX = 0$ יש פתרון לא טריוויאלי אם $\dim(\text{Nul}(A)) > 0$. לפיכך
 יש פתרון לא טריוויאלי אם $k = \pm 3$ או אם $k = 6$.

ד) טענה נכונה. הוכחה:

$$A^2 - 2A - 3I = 0 \Rightarrow A^2 - 2A = 3I \Rightarrow A(A - 2I) = 3I \Rightarrow |A||A - 2I| = 3^n.$$

נניח כי A לא הפיכה. אז $|A| = 0$ ואז נקבל $0 = 3^n$. סתירה.

ה) אם למערכת $(AB)X = 0$ קיים פתרון $X \neq 0$ אז המטריצה AB לא הפיכה. אז

$$|AB| = 0 \Rightarrow |A| \cdot |B| = 0.$$

לכן בהכרח $|A| = 0$ או $|B| = 0$.

ו) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}, \quad C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}.$$

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}, \quad AC = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix} \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}.$$

אז $AB = AC$.

$|B| = 1, |C| = 2$, אז $|B| \neq |C|$.

שאלה 3

(א)

$$u_3 = xu_1 + yu_2 .$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 1 & -1 & 0 \\ -2 & 6 & 4-2a \\ 3 & 3 & a \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow 2R_2 - R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + R_1 \\ R_4 \rightarrow 2R_4 - 3R_1}} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & -4 & -1 \\ 0 & 8 & 5-2a \\ 0 & 0 & 2a-3 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_3 \rightarrow R_2 + 2R_2} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & -4 & -1 \\ 0 & 0 & 3-2a \\ 0 & 0 & 2a-3 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + R_3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & -4 & -1 \\ 0 & 0 & 3-2a \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

למערכת יש פתרון אם $a = \frac{3}{2}$. לכן עבור $a = \frac{3}{2}$ הווקטור u_3 שייך לפרישה לינארית של u_1, u_2 .

(ב)

$$u_3 = xu_1 + yu_2 .$$

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 \\ 0 & -4 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow -\frac{1}{4}R_2 \\ R_1 \rightarrow \frac{1}{2}R_2}} \begin{pmatrix} 1 & 1 & \frac{1}{2} \\ 0 & 1 & \frac{1}{4} \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 - R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & \frac{1}{4} \\ 0 & 1 & \frac{1}{4} \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

פתרון: $x = \frac{1}{4}, y = \frac{1}{4}$. לפיכך עבור $a = \frac{3}{2}$ מתקיים:

$$u_3 = \frac{1}{4}u_1 + \frac{1}{4}u_2 .$$

(ג)

$$\begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 & 2 \\ 1 & -1 & 0 & b \\ -2 & 6 & 4-2a & 2 \\ 3 & 3 & a & b+4 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow 2R_2 - R_1 \\ R_3 \rightarrow R_3 + R_1 \\ R_4 \rightarrow 2R_4 - 3R_1}} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & -4 & -1 & 2b-2 \\ 0 & 8 & 5-2a & 4 \\ 0 & 0 & 2a-3 & 2b+2 \end{pmatrix}$$

$$\xrightarrow{R_3 \rightarrow R_3 + 2R_2} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & -4 & -1 & 2b-2 \\ 0 & 0 & 3-2a & 4b \\ 0 & 0 & 2a-3 & 2b+2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_4 \rightarrow R_4 + R_3} \begin{pmatrix} 2 & 2 & 1 & 2 \\ 0 & -4 & -1 & 2b-2 \\ 0 & 0 & 3-2a & 4b \\ 0 & 0 & 0 & 6b+2 \end{pmatrix}$$

עבור $a \neq \frac{3}{2}, b \neq -\frac{1}{3}$ כל העמודות מובילות לכן $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ בת"ל.

$\dim(\mathbb{R}^4) = 4$ לכן $\{u_1, u_2, u_3, u_4\}$ מהווים בסיס של $\mathbb{R}^4$.

המכללה האקדמית להנדסה סמי שמעון

קמפוס באר שבע ביאליק פינת בזל 84100 | קמפוס אשדוד ז'בוטינסקי 77245,84 | www.sce.ac.il | חייג: *מפחפח

(ד) נכפיל מצד ימין ב- $A + B$:

$$(A+B)^{-1}(A+B) = A^{-1}(A+B) - A^{-1}B(A+B)^{-1}(A+B) = I_{n \times n} + A^{-1}B - A^{-1}BI_{n \times n} = I_{n \times n}.$$

שאלה 4

(א)

$$\xrightarrow{R_1 \rightarrow \frac{-i}{2} R_1} \left(\begin{array}{cc|c} 2i & 3 & 2+i \\ 1 & -i & 1-i \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \rightarrow 2iR_2 - R_1} \left(\begin{array}{cc|c} 2i & 3 & 2+i \\ 0 & -1 & i \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \rightarrow -R_2} \left(\begin{array}{cc|c} 2i & 3 & 2+i \\ 0 & 1 & -i \end{array} \right)$$

$$\xrightarrow{R_1 \rightarrow R_1 + \frac{3i}{2} R_2} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & 2-i \\ 0 & 1 & -i \end{array} \right)$$

פתרון: $(z_1, z_2) = (2-i, -i)$.

(ב)

$$\left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ a & b \end{array} \right| \xrightarrow{R_2 \rightarrow R_2 - aR_1} \left| \begin{array}{cc} 1 & 1 \\ 0 & b-a \end{array} \right|$$

עבור $a \neq b$ המטריצה תהיה הפיכה.

(ג)

$$A^4 + A = 0 \Rightarrow A^4 = -A \Rightarrow |A^4| = (-1)^6 |A| \Rightarrow |A|^4 = |A|$$

A הפיכה לכן $|A| \neq 0$ לכן אפשר לחלק ב- $|A|$:

$$|A|^4 = |A| \Rightarrow |A|^3 = 1 \Rightarrow |A| = 1.$$

(ד)

$$A^3 + A = 0 \Rightarrow A^3 = -A \Rightarrow |A^3| = |-A| \Rightarrow |A|^3 = -|A|.$$

נניח כי A הפיכה. אז $|A| \neq 0$ ז"א קיים $\frac{1}{|A|}$. אז נקבל

$$|A|^2 = -1.$$

בסתירה לכך ש- $|A|^2$ חיובי.

(ה) הטענה לא נכונה. דוגמה נגדית: $V = \mathbb{R}^2$,

$$B = \left\{ u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\},$$

ו- $w = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ נשים לב:

$$w \in \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

אבל $w \notin \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ וגם $w \notin \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$

(ו) הטענה נכונה.

הוכחה:

$\{u_2, \dots, u_n\}$ קבוצה בת"ל (נתון).

$w \notin \text{span}\{v_2, \dots, v_n\}$.

לכן $\{w, u_2, \dots, u_n\}$ קבוצה בת"ל.

מאחר ו- $\dim V = n$ כל קבוצה בת"ל בעלת n ווקטורים מהווה בסיס.

שאלה 5

(א) המטריצה המייצגת הסטנדרטית של ההעתקה הינה

$$A = \left(\begin{array}{c|c|c} [T(e_1)]_E & [T(e_2)]_E & [T(e_3)]_E \\ \hline \end{array} \right) = \begin{pmatrix} 3 & 2 & 0 \\ 2 & 4 & 10 \\ 1 & 2 & 5 \\ 4 & 4 & 5 \end{pmatrix}$$

$$\begin{pmatrix} 3 & 2 & 0 \\ 2 & 4 & 10 \\ 1 & 2 & 5 \\ 4 & 4 & 5 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_2 \rightarrow 3R_2 - 2R_1 \\ R_3 \rightarrow 3R_3 - R_1 \\ R_4 \rightarrow 3R_4 - 4R_1}} \begin{pmatrix} 3 & 2 & 0 \\ 0 & 8 & 30 \\ 0 & 4 & 15 \\ 0 & 4 & 15 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_3 \rightarrow 2R_3 - R_2 \\ R_4 \rightarrow 2R_4 - R_2}} \begin{pmatrix} 3 & 2 & 0 \\ 0 & 8 & 30 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

בסיס של $\text{col}(A)$ הינו

$$B_{\text{col}(A)} = \left\{ \begin{pmatrix} 3 \\ 2 \\ 1 \\ 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 4 \\ 2 \\ 4 \end{pmatrix} \right\}$$

ו- $\dim(\text{col}(A)) = 3$. לכן בסיס של $\text{Im}(T)$ הינו

$$B_{\text{Im}(T)} = \left\{ \begin{pmatrix} 3 & 2 \\ 1 & 4 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 & 4 \\ 2 & 4 \end{pmatrix} \right\}$$

$\dim(\text{Im}(T)) = 2$.

(ב)

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 3 & 2 & 0 & 0 \\ 2 & 4 & 10 & 0 \\ 1 & 2 & 5 & 0 \\ 4 & 4 & 5 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 3 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 8 & 30 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 3 & 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & 15 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

$$\rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 6 & 0 & -15 & 0 \\ 0 & 4 & 15 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right) \rightarrow \left(\begin{array}{ccc|c} 2 & 0 & -5 & 0 \\ 0 & 4 & 15 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

פתרון: $(x, y, z) = \left(\frac{5}{2}z, -\frac{15}{4}z, z\right)$

$$B_{\text{Nul}(A)} = \left\{ \begin{pmatrix} 10 \\ -15 \\ 4 \end{pmatrix} \right\}$$

$$B_{\text{Ker}(T)} = \{10 - 15x + 4x^2\}.$$

$$\dim(\ker(T)) = 1$$

(ג)

$$[T(b_1)]_E = \begin{pmatrix} 5 \\ 6 \\ 3 \\ 8 \end{pmatrix}, \quad [T(b_2)]_E = \begin{pmatrix} 2 \\ 14 \\ 7 \\ 9 \end{pmatrix}, \quad [T(b_3)]_E = \begin{pmatrix} 6 \\ -6 \\ -3 \\ 3 \end{pmatrix},$$

$$[T(b_1)]_C = 8 \cdot c_1 - 5c_2 + 3c_3 - c_4 = \begin{pmatrix} 8 \\ -5 \\ 3 \\ -1 \end{pmatrix}_C$$

$$[T(b_2)]_C = 9 \cdot c_1 - 2c_2 + 7c_3 - 12c_4 = \begin{pmatrix} 9 \\ -2 \\ 7 \\ -12 \end{pmatrix}_C$$

$$[T(b_3)]_C = 3 \cdot c_1 - 6c_2 - 3c_3 + 12c_4 = \begin{pmatrix} 3 \\ -6 \\ -3 \\ -12 \end{pmatrix}_C$$

$$[T]_C^B = \left(\begin{array}{c|c|c} | & | & | \\ [T(b_1)]_C & [T(b_2)]_C & [T(b_3)]_C \\ | & | & | \end{array} \right) = \begin{pmatrix} 8 & 9 & 3 \\ -5 & -2 & -6 \\ 3 & 7 & -3 \\ -1 & -12 & -12 \end{pmatrix}.$$

ד) טענה נכונה. הסבר:

נניח ש- $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

הקבוצה בת"ל לכן ווקטור האפס לא בקבוצה $\{Au_1, \dots, Au_k\}$. לכן $A \neq 0$.

נוכיח ש- $\{u_1, \dots, u_k\}$ בת"ל דרך השלילה.

נניח כי $\{u_1, \dots, u_k\}$ ת"ל.

ז"א קיימים סקלרים שלא כולם אפסים כך ש- $t_1u_1 + \dots + t_ku_k = \bar{0}$.

ז"א קיימים סקלרים שלא כולם אפסים כך ש-

$$A(t_1u_1 + \dots + t_ku_k) = A\bar{0} \Rightarrow t_1Au_1 + \dots + t_kAu_k = \bar{0}$$

ז"א $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ ת"ל.

בסתירה לכך ש- $\{Au_1, \dots, Au_k\}$ בת"ל.

ה) טענה לא נכונה. דוגמה נגדית:

$$\left\{ u_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, u_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}.$$

$u_1, u_2 \in \mathbb{R}^2$ קבוצת בת"ל.

תהי $A \in \mathbb{R}^{2 \times 2}$ מטריצה האפס: $A = 0$. אז הקבוצה $\left\{ Au_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix}, Au_2 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ ת"ל.